

Sarajevo, 07.08.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
31.07.2017.- 04.08.2017.

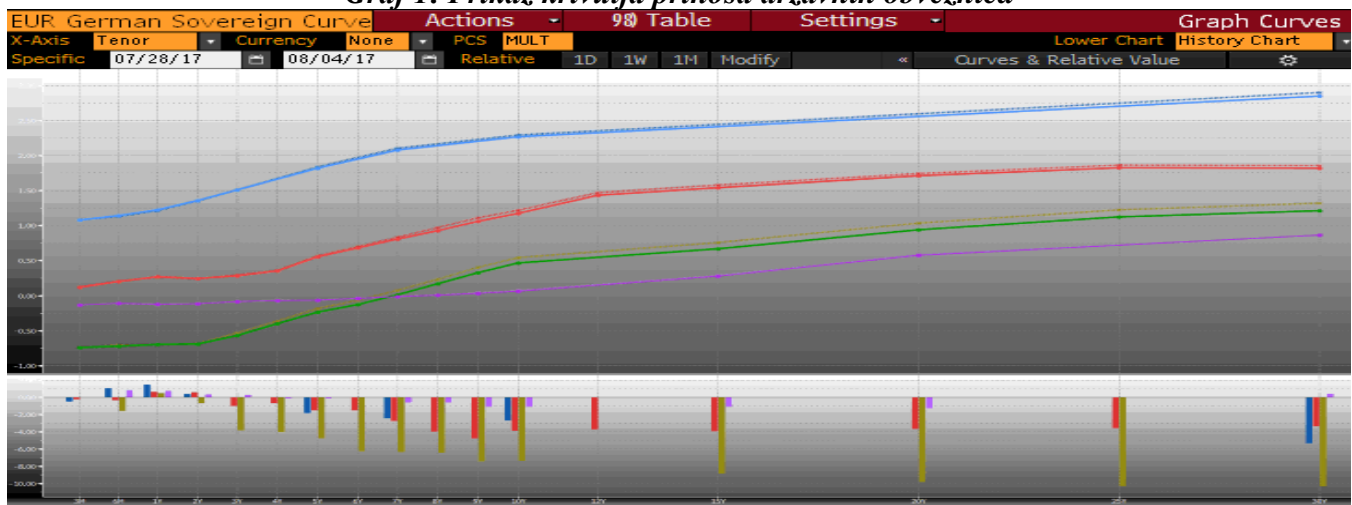
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	28.7.17	-	4.8.17	28.7.17	-	4.8.17	28.7.17	-	4.8.17	28.7.17	-	4.8.17
2 godine	-0,68	-	-0,69	↘	1,35	-	1,35	→	0,26	-	0,25	↘
5 godina	-0,18	-	-0,23	↘	1,83	-	1,82	↘	0,58	-	0,56	↘
10 godina	0,54	-	0,47	↘	2,29	-	2,26	↘	1,22	-	1,18	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	28.7.17	-	4.8.17
3 mjeseca	-0,598	-	-0,697
6 mjeseci	-0,704	-	-0,720
1 godina	-0.668	-	-0.675

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 04.08.2017. godine (pune linije) i 28.07.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prethodni tjedan u eurozoni je bio relativno miran, bez značajnijih izjava europskih zvaničnika. U ekonomskom biltenu Europske središnje banke je navedeno da dostupni podaci, posebno rezultati anketa, i dalje ukazuju na to da bi ekonomski rast eurozone u bliskoj budućnosti trebalo da bude stabilan i utemeljen na širokim osnovama. Istaknuto je da se očekuje da će temeljna inflacija u eurozoni postupno rasti u srednjem roku, podržana mjerama monetarne politike, kontinuiranom ekonomskom ekspanzijom i odgovarajućom postupnom apsorpcijom ekonomskih gubitaka. Najbitniji podaci objavljeni tijekom prethodnog tjedna bili su u skladu s očekivanjima (inflacija u srpnju 1,3% i GDP u drugom tromjesečju 0,6%). S druge strane, PMI pokazatelji poslovnog povjerenja i povjerenja u sektoru maloprodaje su bili lošiji od očekivanja. Tijekom trgovanja u srijedu, tečaj EURUSD je probio razinu od 1,19, što je najviša razina tečaja zabilježena u posljednje 2,5 godine, a do povećanja je došlo pod utjecajem očekivanja investitora da će se nastaviti jačanje EUR. Investitori su zauzeli duge pozicije u ovoj valuti, uprkos

pozivanju pojedinih analitičara na opreznost. Prema anketi koju je proveo Reuters, očekuje se da će EUR jačati u odnosu na USD do kraja godine najviše pod utjecajem očekivanja da će ECB početi da smanjuje stimulanse.

Njemačka je emitirala dvogodišnje (-0,69%) i desetogodišnje (0,49%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,593%), šestomjesečne (-0,584%) i jednogodišnje (-0,546%) trezorske zapise i sedmogodišnje (0,39%), desetogodišnje (0,75%) i tridesetogodišnje obveznice (1,79%). Belgija je emitirala tromjesečne (-0,628%) i šestomjesečne (-0,619%) trezorske zapise. Španjolska je emitirala petogodišnje (0,233%), desetogodišnje (1,267%) i dvadesetogodišnje obveznice (2,545%).

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – EZ (Q/Q preliminar.)	II tromjesečje	0,5%	1,0%	1,1%
2.	GDP – EZ (G/G preliminar.)	II tromjesečje	2,1%	2,1%	1,9%
3.	GDP – Belgija (Q/Q preliminar.)	II tromjesečje	-	0,4%	0,6%
4.	Stopa inflacije – EZ (G/G preliminar.)	SRPANJ	1,3%	1,3%	1,3%
5.	Stopa inflacije – Italija (G/G preliminar.)	SRPANJ	1,2%	1,2%	1,2%
6.	Stopa nezaposlenosti – EZ	LIPANJ	9,2%	9,1%	9,2%
7.	Stopa nezaposlenosti – Irska	SRPANJ	-	6,4%	6,3%
8.	Stopa nezaposlenosti – Italija	LIPANJ	11,2%	11,1%	11,6
9.	PMI Manufacturing – EZ (F)	SRPANJ	56,8	56,6	56,8
10.	PMI Manufacturing – EZ (F)	SRPANJ	58,3	58,1	58,3
11.	Maloprodaja (G/G)	LIPANJ	2,5%	3,1%	2,4%
12.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (M/M)	LIPANJ	0,5%	1,0%	1,1%

SAD

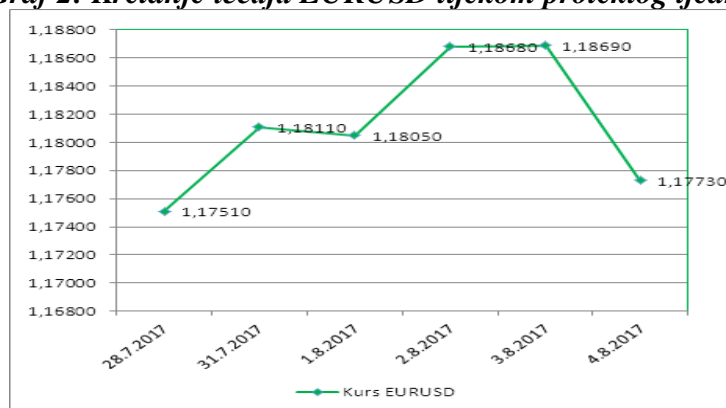
Predsjednik SAD Tramp bi mogao značajno izmijeniti Odbor guvernera Feda tijekom 2018. godine, što bi moglo imati značajnog utjecaja na pristup monetarnoj politici, kao i na regulativu u financijskoj industriji. Predsjednik imenuje članove ovog tijela, a njihovo imenovanje treba da potvrdi Senat i na ovim pozicijama ostaju 14 godina. Tijekom 2018. godine, tri od ukupno sedam pozicija u ovom tijelu će biti upražnjene. Pored toga, aktualnoj predsjednici Feda mandat ističe u veljači 2018. godine, a njenom zamjeniku Fisheru u lipnju 2018. godine. Tako da će i ove pozicije imenovati predsjednik SAD uz odobrenje Senata. Dva regijska predsjednika Feda, Williams iz San Franciska i Rosengren iz Bostona, su izjavili da očekuju da bi na narednom sastanku FOMC-a, koji se održava u rujnu, mogao biti signaliziran momenat kada će početi smanjenje Fedove bilance s obzirom na to da je ekonomija SAD dovoljno snažna da izdrži povratak na normalnu monetarnu politiku. Williams je dodao da bi još jedno povećanje referentne kamatne stope u ovoj godini bilo odgovarajuće, dok smatra da su u 2018. godini poželjna tri povećanja referentne kamatne stope, kao i da tranzitorni čimbenici drže inflaciju na niskoj razini i da bi ona u narednih godinu ili dvije trebalo da dostigne 2%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Aktivnost rad. inten. sektora Fed Dalas	SRPANJ	13,0	16,8	15,0
2.	Osobna potrošnja	LIPANJ	0,1%	0,1%	0,2%
3.	Inflacija (G/G)	LIPANJ	1,3%	1,4%	1,5%
4.	PMI radnointenzivni sektor F	SRPANJ	53,2	53,3	53,2
5.	ISM radnointenzivni sektor	SRPANJ	56,5	56,3	53,2
6.	Inicijalni zaht. nezaposlenih za pomoć	29. SRPNJA	243.000	240.000	245.000
7.	Broj zaposl. u nefarmerskom sektoru	SRPANJ	180.000	209.000	231.000
8.	Stopa nezaposlenosti	SRPANJ	4,3%	4,3%	4,4%
9.	Prosječne tjedne zarade (G/G)	SRPANJ	2,4%	2,5%	2,5%
10.	Trgovinska bilanca (u mlrd USD)	LIPANJ	-44,5	-43,6	-46,4

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,1751 na razinu od 1,1773. Na tjednoj razini, tečaj je povećan za 0,19%.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna **održana je sjednica MPC BoE, na kojoj, u skladu s očekivanjima, nije došlo do promjena u monetarnoj politici.** Odluka o visini kvantitativnih olakšica (435 milijardi GBP) je donesena jednoglasno, dok je odluka o održavanju referentne kamatne stope na razini 0,25% donesena sa 6:2 za zadržavanje postojeće stope. Članovi MPC BoE koji su glasovali za rast referentne kamatne stope su McCafferty i Saunders. MPC BoE je umanjio očekivanja ekonomskog rasta. Za 2017. godinu ova očekivanja su revidirana na 1,7% u odnosu na ranija očekivanja koja su iznosila 1,9%. Očekivanja ekonomskog rasta za 2018. godinu su smanjena na 1,6% s prethodnih 1,7%. Članovi ovog tijela očekuju da će inflacija tijekom 2017. godine iznositi 2,8%, što su iste prognoze kao iz svibnja, dok su za 2018. godinu očekivanja inflacije povećana na 2,5% (prethodno 2,4), a za 2019. godinu su nepromijenjena i iznose 2,2%. Iz BoE je priopćeno da ukoliko ekonomija nastavi razvoj u skladu s očekivanjima mogla bi biti potrebna oštrija monetarna politika. Tržište trenutno očekuje da bi prvi rast referentne kamatne stope od 0,25% mogao da se desi do trećeg tromjesečja 2018. godine, dok bi drugo povećanje, također za 0,25%, moglo da se desi do trećeg tromjesečja 2019. godine.

Viceguverner BoE Broadbent je izjavio da postoji mogućnost da kamatne stope budu malo povećane. Ipak, Broadbent je upozorio da u tome ne treba pretjerivati, te dodao da je u pitanju samo rast kamatnih stopa, na koji su svi naviknuti i koji je i ranije bio savršeno korišten. Broadbent smatra da bi neizvjesnosti oko Brexita mogle utjecati na kompanije i njihovo smanjenje ulaganja u nove investicije, uprkos profitu koji su izvozne kompanije ostvarile pod utjecajem slabljenja GBP nakon odluke o Brexitu.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	LIPANJ	1,5	1,5	1,8
2.	Odobreni hipotekarni krediti	LIPANJ	65.000	64.700	65.100
3.	Monetarni agregat M4 (G/G)	LIPANJ	-	-0,2%	-0,1%
4.	Nationwide cijene kuća (G/G)	SRPANJ	2,7%	2,9%	3,1%
5.	PMI kompozitni indeks	SRPANJ	53,8	54,1	53,8

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,89465 na razinu od 0,90270, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3136 na razinu od 1,3040.

JAPAN

U izvješću MMF-a je navedeno da su reforme koje je implementirao premijer Abe poboljšale ekonomske uvjete, ali nisu pomogle Japanu da dostigne održivost u prevazilaženju deflacije. Ekonomija Japana je rasla brže od njenog potencijala tijekom posljednjih pet tromjesečja, dok se nezaposlenost nalazi na rekordno niskoj razini, također je navedeno u izvješću koje je objavio MMF o ekonomiji Japana. Ipak, ciljevi vezano za inflaciju, održivosti duga, kao i rasta su izvan domašaja, dok značajni rizici i dalje postoje, upozoreno je iz MMF-a.

Član MPC BoJ Funo je izjavio da ne očekuje da će cijene ubrzo zabilježiti značajan rast, te ukazao na to da BoJ više nema obvezujući rok u kojem treba dostići ambiciozni inflatorni cilj, dok se ranije obvezivala na dostizanje inflatornog cilja u dvogodišnjem razdoblju. Funo je dodao i da BoJ mora dovoljno smanjiti realne kamatne stope kako bi zaštitila ekonomiju od negativnih šokova, ali i kako bi zadržala zamah u ekonomiji koji će utjecati na rast cijena. S druge strane, bivši član MPC BoJ Kiuchi je upozorio da bi BoJ mogla dostići limit u programu kvantitativnih olakšica sredinom naredne godine ili možda ranije, ukoliko bude potrebno da kupi više obveznica u sklopu cilja kontroliranja krive prinosa, što bi mogao biti ozbiljan problem. Što se tiče trenutnog programa koji BoJ implementira i njegovog učinka na ekonomiju, Kiuchi je veoma sumnjičav, te smatra da dugo održavanje veoma niskih kamatnih stopa može akumulirati financijske nepravilnosti, takozvani „balon“ cijena, te bi pucanje takvog „balona“ moglo značiti negativne učinke po ekonomiju i ujedno bi ugrozilo fiskalne uvjete. Prema mišljenju ovog ekonomiste, BoJ bi trebalo da počne s procesom normalizacije monetarne politike, uz napomenu da inflatorni cilj od 2% nije dostižan niti je odgovarajući.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja P (G/G)	LIPANJ	4,8%	4,9%	6,5%
2.	Proizvodnja automobila (G/G)	LIPANJ	-	6,9%	5,5%
3.	PMI kompozitni indeks	SRPANJ	-	52,0	53,3
4.	Povjerenje potrošača	SRPANJ	43,5	43,8	43,3

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 130,03 na razinu od 130,31. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY povećan s razine od 110,68 na razinu od 110,69.

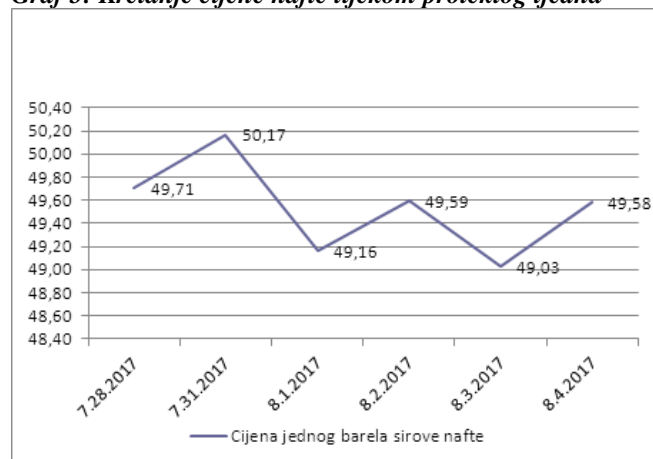
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 49,71 USD (42,30 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila veoma blagu tendenciju smanjenja, te je smanjenje na tjednoj razini iznosilo 0,26%. Na pad cijene ovog energenta utjecala je informacija da je Libija tijekom srpnja povećala obujam proizvodnje nafte uprkos naporima OPEC-a da reducira proizvodnju. Libija je tijekom srpnja povećala obujam proizvodnje nafte na najveću razinu zabilježenu od lipnja 2013. godine. Također, obujam proizvodnje nafte su povećali Saudijska Arabija i UAE. Ovakvi trendovi su utjecali na zakazivanje sastanka OPEC-a s pojedinim članicama ove organizacije, kao i s drugim zemljama proizvođačima nafte koje nisu članice OPEC-a, a na kojem će se diskutirati o tome kako se može postići obvezivanje na smanjenu proizvodnju nafte koje je dogovoreno. Sastanak će se održati u narednim danima u Abu Dabiju, te su tržišni sudionici u iščekivanju rezultata ovog sastanka.

Dodatni pritisak na pad cijene nafte dale su i špekulacije da će povećana proizvodnja nafte u SAD ugroziti napore OPEC-a ka suzbijanju globalne ponude nafte.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 49,58 USD (42,11 EUR).

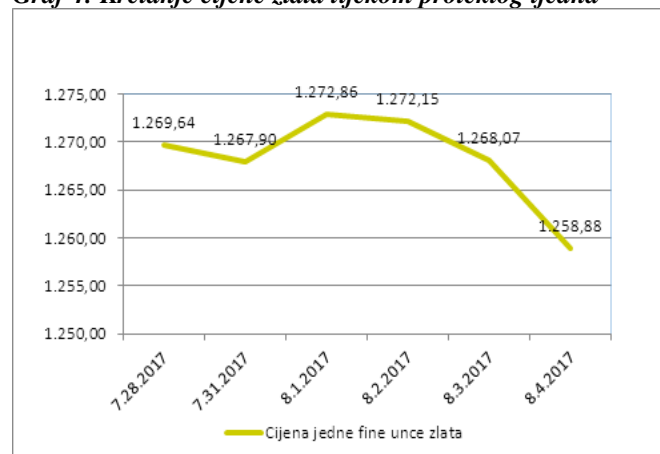
Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.269,69 USD (1.069,29 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena zlata je zabilježila pad od 0,85%. Ovo je prvi tjedni pad cijene zlata zabilježen u posljednja tri tjedna. Tijekom srpnja cijena zlata je ostvarila najveći mjesečni rast od veljače pod utjecajem špekulacija da će Fed usporiti s aktivnostima u pravcu restriktivnije monetarne politike. Cijena zlata je značajno smanjena krajem proteklog tjedna, nakon što su objavljeni pozitivni podaci s tržišta rada u SAD koji su protumačeni kao poticaj daljem ekonomskom rastu i rastu osobne potrošnje. Nakon objavljenih pozitivnih podataka s tržišta rada u SAD, USD je aprecirao, što je također utjecalo na smanjenje cijene zlata. Reuters je objavio vijest da su trgovci u Indiji u ponudu uključili zlatne poluge uvezene iz Južne Koreje na koje se u skladu s dogovorom o slobodnoj trgovini ne plaća carina, te je cijena ovog zlata niža u odnosu na uobičajanu uvoznu cijenu, jer prodavci mogu da ponude veće popuste. Prodavci u Indiji su tijekom prošlog tjedna nudili zlato po 11 dolara USD nižoj cijeni po unci, što je najveći popust od 24. rujna 2016. godine. Inače, standardna uvozna cijena zlata u Indiju uključuje carinu od 10%.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.258,88 USD (11.069,29 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.